

Sak 9/2019 LM

Sak om valg av homofilt samlevende til lederskap i en av Baptistsamfunnets menigheter

I saksdokumentet henvises det til fire brev som er sendt til menighetene fra enkeltpersoner/menigheter i tiden etter at hovedstyret i februar for første gang behandlet den aktuelle situasjonen i Bærum Baptistmenighet og valgte å varsle menighetene om situasjonen, og innkalle til regionale møter for å få råd. De fire brevene, som ble sendt i brede utsendelser, dannet sammen med henvendelser fra en rekke menigheter og rådene gitt på regionale samlinger grunnlaget for innstilling i saken.

Disse fire brevene følger i den rekkefølge de ble sendt nedover i dette dokument. Brevene er valgt lagt ut som en del av saksdokumentene etter oppfordring/spørsmål om det.

1. Brev med et opprop sendt fra pastorene Dag Frode Vaagsnes, Dag Eivind Noreid, Roald Zeiffert og Anders Undheim. Med oppropet fulgte et forslag til «standardbrev» som kunne sendes Baptistsamfunnet som respons. Senere fulgte et nytt brev med påminnelse samt at det så langt vi vet ble sendt til ytterligere adressater.
2. Brev fra Sel Baptistmenighet
3. Brev fra Aase Aune
4. Brev fra Bærum Baptistmenighet/Mariann Eidberg der et brev Kenneth Ellefsen sendte hovedstyret i forkant av hovedstyrets første behandling av den aktuelle saken.

Roger Dahl

Fra: Terje Aadne
Sendt: fredag 22. februar 2019 14:59
Til: Roger Dahl
Emne: VS: Til alle landets baptistmenigheter vedrørende brev fra DNB om Bærum Baptistmenighet (To all baptist churches concerning the letter from DNB about Bærum Baptist church)
Vedlegg: Opprop vedrørende Bærum Baptistmenighet.pdf; Vedlegg uten navn 00069.html; Menighetsbrev vedrørende Bærum Baptistmenighet.pdf; Vedlegg uten navn 00072.html

Fra: te-aadne@online.no <te-aadne@online.no>
Sendt: fredag 22. februar 2019 12:51
Til: Terje Aadne <terje.aadne@baptist.no>
Emne: VS: Til alle landets baptistmenigheter vedrørende brev fra DNB om Bærum Baptistmenighet (To all baptist churches concerning the letter from DNB about Bærum Baptist church)

Fra: Dag Eivind Noreid <pastor@sandnesbaptist.no>
Sendt: fredag 22. februar 2019 12:07
Til: Dag Eivind Noreid <dag.noreid@gmail.com>
Emne: Til alle landets baptistmenigheter vedrørende brev fra DNB om Bærum Baptistmenighet (To all baptist churches concerning the letter from DNB about Bærum Baptist church)

Til alle landets Baptistmenigheter i Det norske Baptistsamfunn (English version after the Norwegian one)

I brev av 13/2-2019 fra Det norske baptistsamfunn (DNB) blir vi informert om problemstillingen knyttet til ledervalg i Bærum Baptistmenighet. Vi blir også utfordret til å delta i en åpen samtale og gi råd om hva DNB bør gjøre.

Jeg skriver på vegne av en del pastorer på sørvest-landet som har et forslag vi synes er bra og som vi håper flest mulig vil stille seg bak.

Vedlagt er to dokumenter:

Det første dokumentet er "Opprop vedørende Bærum Baptistmenighet":

Målet med dette er at enkeltpersoner kan gi sin støtte til dette ved å bekrefte dette skriftlig på epost til pastor@sandnesbaptist.no så vil ditt navn legges til i listen over dem som støtter oppropet. Dette vil sendes til DNB sitt hovedstyre.

Det andre dokumentet er "Menighetsbrev vedrørende Bærum Baptistmenighet":

Målet med dette dokumentet er at hver enkelt menighet kan diskutere forslaget og om de ønsker at dette skal fremmes til landsmøtet. Dersom menigheten vil fremme forslaget fyller en ut side to i dokumentet, signerer og sender det til DNB sitt hovedstyre.

ENGLISH VERSION

To all the Baptist Churches in the Norwegian Baptist Union

In a letter sent on February 13, 2019 from the Norwegian Baptist Union (DNB), we were informed of the issue connected to the election of a leader in Bærum Baptist Church. We have been encouraged to participate in an open debate and give advice to how DNB should deal with this case.

I am writing on behalf of a group of pastors in the southwest area of Norway. We have a suggestion for a solution we believe to be good, and we hope that many will support.

Attached to this email You will find two documents:

The first document is “Opprop vedrørende Bærum Baptistmenighet”:

The goal of this first document (which is a petition) is to give individuals the opportunity to support our suggestion for a solution. To be a part of this, kindly respond to by emailing a confirmation of your support to: pastor@sandnesbaptist.no and your name will be added to the list on the petition. The petition will be sent to the national board of DNB.

The second document is “Menighetsbrev vedrørende Bærum Baptistmenighet”:

The goal of this document (which is a prewritten suggestion for a solution) is that each local church can discuss the content of this suggestion and if they want to support it or not. If your church want to promote the suggestion proposed, kindly fill in the name of your church and date of the decision on the second page of the document. Sign it and send it to the national board of DNB.

IF YOU NEED HELP UNDERSTANDING THE CONTENT OF THESE TWO NORWEGIAN DOCUMENTS OR THE SUGGESTION IN ITSELF, PLEASE DO NOT HESITATE TO CONTACT ME.

Med vennlig hilsen / Best regards

Dag Eivind Noreid
Pastor, Sandnes Baptistmenighet
Phone: 406 22 406
email: pastor@sandnesbaptist.no

Opprop vedrørende Bærum Baptistmenighets beslutning om å innsette en homofil som lever i et parforhold i lederskapet.

Bakgrunn:

Vi er blitt informert om valget i Bærum gjennom brev fra Det Norske Baptistsamfunn.

Det er vondt og trist at et lite kirkesamfunn skal måtte ta denne opprivende runden igjen. Vi synes det er trist at det er dette vi skal bruke energi på, når det er kallet fra Gud og oppdraget han har gitt oss vi vil fokusere på.

Vi synes dette er en vanskelig sak, spesielt for de menighetene og personene som direkte berøres av den. Vårt ønske er at vi får behandlet den på en best mulig måte for både de direkte berørte og kirkesamfunnet vårt som helhet.

Teknisk sett så er saken som var oppe på Landsmøtet i Raufoss, 2006 vedrørende Oslo 3. Baptistmenighet, og nå Bærum Baptistmenighet helt like. Det er det samme valget disse menighetene har gjort. Samtidig oppleves det for mange følelsesmessig annerledes fordi det nå er en menighet med en lang historie blant oss.

Vi ønsker å peke på en tredje vei!

Vi kan fort konkludere med at det bare er to løsninger. Enten at vi aksepterer at Bærum Baptistmenighet i første omgang, og senere andre menigheter kan innføre denne praksis, eller at Bærum Baptistmenighet slik som Oslo 3. Baptistmenighet ekskluderes.

Det tredje alternativ er at vi ikke stilltiende godtar denne endrede praksis og at vi ikke heller fremmer eksklusjonsforslag mot Bærum Baptistmenighet på landsmøtet i Tromsø i sommer.

Det som gjør at vi fremmer vårt forslag er følgende:

- Vi er langt fra sikre på at det vil bli et tilstrekkelig flertall dersom det fremmes et eksklusjonsforslag fra menigheter eller hovedstyre i sommer.
- Vi tror ikke at vi som kirkesamfunn kan leve med ulik praksis i denne saken, vi synes det kan være krevende nok som det er når vi lever med flere syn.
- Kirkesamfunnet har hatt en sterk vekst med mange nye migrantmenigheter de siste årene, vi tror at en konsekvens av å ikke håndtere denne saken tydelig er at mange av disse vil forsvinne eller distansere seg fra kirkesamfunnet.
- Vi tror også at mange «norske» konservative menigheter vil slite med å kjenne seg hjemme dersom vi stilltiende bare godtar praksisen hos Bærum, eller dersom det blir fremmet et eksklusjonsforslag som ikke får flertall. Vi står i fare for å miste mange medlemmer og kirker til andre sammenhenger.
- Kirkesamfunnet har tette samarbeid med andre kirkesamfunn, og vi tror at denne saken vil kunne skape store samarbeidsproblemer. Vårt eierskap av Høykolen for Ledelse og Teologi er ett eksempel på dette.

Vi vil derfor fremme følgende forslag for hovedstyret og landsmøtet:

1. Landsmøtet beklager på det sterkeste det valget som Bærum Baptistmenighet har gjort av følgende grunner.

a) *Først og fremst mener vi at det strider mot det baptistiske prinsippet om: "Bibelen som Guds ord og rettesnor for tro, liv og lære"*

Det strider mot den globale kirkens forståelse av bibelens lære om ekteskapet mellom mann og kvinne som rammen for samliv og seksualitet.

b) *Det strider mot de etiske retningslinjene som Den Norske Baptistsamfunn anbefaler for ledere når det kommer til samliv.*

c) *Valget Bærum nå har gjort er det samme valget som medførte en eksklusjon av Oslo 3. Baptistmenighet på landsmøtet i Raufoss i 2006.*

d) *Det strider mot «Hovedstyrets uttalelse om homoseksuell praksis» fra 1995, som landsmøtet i Drammen i 2000 stilte seg bak.*

e) *Vi mener at kongregasjonalismens frihet og retten til å lese og tolke Guds Ord i henhold til sin egen samvittighet ikke kan strekkes så langt at denne praksis kan godtas.*

2. Landsmøtet anmoder på det sterkeste Bærum Baptistmenighet om at de innen neste landsmøte revurderer sitt valg, gjør om på vedtaket og legger sin praksis på linje med tidligere vedtak og den rådende praksis i Det norske baptistsamfunn.

I. *Dersom Bærum ikke endrer sin praksis før neste landsmøte, anser vi det som om de ikke ønsker å innrette seg etter fellesskapets ønskede rammer. Mangel på å gjøre dette anses som et signal om at Bærum vil meldes ut av Det norske baptistsamfunn.*

II. *Dersom Bærum vil stå ved sitt valg og ikke melder seg ut innen neste landsmøte, må det vurderes om det skal fremmes forslag om å godta ny praksis eller å ekskludere menigheten.*

Vi ønsker å få flest mulig ledere, pastorer og menigheter til å gi sin tilslutning til dette oppropet, for å sende et signal til hovedstyret om hvilken løsning landsmøtet bør gå for.

**For å få ditt navn lagt til i listen over dem som støtter oppropet send en epost om det til:
pastor@sandnesbaptist.no**

Dag Eivind Noreid, Pastor Sandnes

Anders Undheim, Pastor Ålgård

Dag Frode Vaagsnes, Pastor Stavanger

Roald Zeiffert, Pastor Kristiansand

Forslag til landsmøtevedtak vedrørende Bærum Baptistmenighets beslutning om å innsette en homofil som lever i et parforhold i lederskapet.

På side to i dette brevet presenteres et forslag som menighetsråd og menighetsmøte kan ta stilling til om dere vil sende inn til hovedstyret og be om at må fremmes og behandles på landsmøtet i Tromsø i sommer.

Altså ber vi dere om å drøfte forslaget og dersom dere vil fremme dette, så skriver dere ut fyller inn feltene og signere og sender det til hovedstyret fortrest mulig.

Bakgrunn:

Vi er blitt informert om valget i Bærum gjennom brev fra Det Norske Baptistsamfunn.

Det er vondt og trist at et lite kirkesamfunn skal måtte ta denne opprivende runden igjen. Vi synes det er trist at det er dette vi skal bruke energi på, når det er kallet fra Gud og oppdraget han har gitt oss vi vil fokusere på.

Vi synes dette er en vanskelig sak, spesielt for de menighetene og personene som direkte berøres av den. Vårt ønske er at vi får behandlet den på en best mulig måte for både de direkte berørte og kirkesamfunnet vårt som helhet.

Teknisk sett så er saken som var oppe på Landsmøtet i Raufoss, 2006 vedrørende Oslo 3. Baptistmenighet, og nå Bærum Baptistmenighet helt like. Det er det samme valget disse menighetene har gjort. Samtidig oppleves det for mange følelsesmessig annerledes fordi det nå er en menighet med en lang historie blant oss.

Vi ønsker å peke på en tredje vei!

Vi kan fort konkludere med at det bare er to løsninger. Enten at vi aksepterer at Bærum Baptistmenighet i første omgang, og senere andre menigheter kan innføre denne praksis, eller at Bærum Baptistmenighet slik som Oslo 3. Baptistmenighet ekskluderes.

Det tredje alternativ er at vi ikke stilltiende godtar denne endrede praksis og at vi ikke heller fremmer eksklusjonsforslag mot Bærum Baptistmenighet på landsmøtet i Tromsø i sommer.

Det som gjør at vi fremmer vårt forslag er følgende:

- Vi er langt fra sikre på at det vil bli et tilstrekkelig flertall dersom det fremmes et eksklusjonsforslag fra menigheter eller hovedstyre i sommer.
- Vi tror ikke at vi som kirkesamfunn kan leve med ulik praksis i denne saken, vi synes det kan være krevende nok som det er når vi lever med flere syn.
- Kirkesamfunnet har hatt en sterk vekst med mange nye migrantmenigheter de siste årene, vi tror at en konsekvens av å ikke håndtere denne saken tydelig er at mange av disse vil forsvinne eller distansere seg fra kirkesamfunnet.
- Vi tror også at mange «norske» konservative menigheter vil slite med å kjenne seg hjemme dersom vi stilltiende bare godtar praksisen hos Bærum, eller dersom det blir fremmet et eksklusjonsforlag som ikke får flertall. Vi står i fare for å miste mange medlemmer og kirker til andre sammenhenger.
- Kirkesamfunnet har tette samarbeid med andre kirkesamfunn, og vi tror at denne saken vil kunne skape store samarbeidsproblemer. Vårt eierskap av Høyskolen for Ledelse og Teologi er ett eksempel på dette.

Vi vil fremme følgende forslag for hovedstyret og landsmøtet:

1. Landsmøtet beklager på det sterkeste det valget som Bærum Baptistmenighet har gjort av følgende grunner.

a) *Først og fremst mener vi at det strider mot det baptistiske prinsippet om: "Bibelen som Guds ord og rettesnor for tro, liv og lære"*

Det strider mot den globale kirkens forståelse av bibelens lære om ekteskapet mellom mann og kvinne som rammen for samliv og seksualitet.

b) *Det strider mot de etiske retningslinjene som Den Norske Baptistsamfunn anbefaler for ledere når det kommer til samliv.*

c) *Valget Bærum nå har gjort er det samme valget som medførte en eksklusjon av Oslo 3. Baptistmenighet på landsmøtet i Raufoss i 2006.*

d) *Det strider mot «Hovedstyrets uttalelse om homoseksuell praksis» fra 1995, som landsmøtet i Drammen i 2000 stilte seg bak.*

e) *Vi mener at kongregasjonalismens frihet og retten til å lese og tolke Guds Ord i henhold til sin egen samvittighet ikke kan strekkes så langt at denne praksis kan godtas.*

2. Landsmøtet anmoder på det sterkeste Bærum Baptistmenighet om at de innen neste landsmøte revurderer sitt valg, gjør om på vedtaket og legger sin praksis på linje med tidligere vedtak og den rådende praksis i Det norske baptistsamfunn.

I. *Dersom Bærum ikke endrer sin praksis før neste landsmøte, anser vi det som om de ikke ønsker å innrette seg etter fellesskapets ønskede rammer. Mangel på å gjøre dette anses som et signal om at Bærum vil meldes ut av Det norske baptistsamfunn.*

II. *Dersom Bærum vil stå ved sitt valg og ikke melder seg ut innen neste landsmøte, må det vurderes om det skal fremmes forslag om å godta ny praksis eller å ekskludere menigheten.*

_____ (menighetens navn)

har drøftet og behandlet forslaget ovenfor den _____ (dato).

Vi ber hovedstyret fremme forslaget ovenfor til behandling i landsmøtet i Tromsø i 2019

Menighetsrådsleder

Pastor

Roger Dahl

Fra: Aase-Johanne Aune <aase@mac.com>
Sendt: søndag 31. mars 2019 17:31
Til: Roger Dahl
Emne: Fwd: Opprop vedørende landsmøtebehandling av Bærumsaken
Vedlegg: Opprop vedrørende Bærum Baptistmenighet.pdf

Hei Roger
Her er det siste jeg fikk fra Dag Eivind den 27.mars.

Aase-Johanne

Videresendt melding:

Fra: Dag Eivind Noreid <pastor@sandnesbaptist.no>
Emne: Opprop vedørende landsmøtebehandling av Bærumsaken
Dato: 27. mars 2019 kl. 13.55.45 CET

> [Redacted content]

Hei kjære venner

Noen av dere har fått denne før og noen av dere har allerede signert. I første runde sendte jeg den til menighetsadressen.

Nå har jeg prøvd å samle adressene til pastorer i DNB, både nåværende og tidligere.

Jeg vil presisere at hovedhensikten med oppropet vårt er å unngå en eventuell eksklusjonssak i Tromsø i sommer og påfølgende splittelse i kirkesamfunnet.

Noen vil kanskje spontant reagere litt på ordlyden i punkt 2, I og II i oppropet.

Men intensjonen er at vi få ett år til der både Bærum og resten av menighetene får tenke seg om ett år til, slik at vi kan treffe en grundig bearbeidet avgjørelse i 2020 på om vi kan godta eller ikke godta denne endringen i praksis.

Da kan vi fram mot landsmøtet i 2020 jobbe prinsipielt med følgende:

Hovedspørsmål:

Skal det være grenser for friheten kongregasjonalismen vår gir oss?

Underspørsmål:

1. Skal det være et felles bibelsyn som gjelder for oss som baptister? Finnes det noen rammer for friheten for tolkning?
2. Veier punktet om "bibelen som øverste rettesnor for liv og lære" og et konservativt skritsyn tyngre enn punktet kongregasjonalisme?
3. Skal det være felles absolutte rammer for hvilke kriterier vi stiller til dem som skal være med i menighetsledelsen? F.eks når det gjelder samlivsform, som har utløst denne prosessen.

Vi mener at det vil være mer hensiktsmessig å ta stilling til disse prinsipielle sakene enn å behandle valgene til en menighet konkret.

Det er nå ganske mange menigheter som har sendt inn likelydende eller nærmest likelydende forslag.

Vi håper at dette og oppropet gjør slik at det er et slikt utsettelsesforslag som fremmes til landsmøtet av HS.

Dersom du blir provosert av å motta denne mailen, så beklager jeg på forhånd.

Dersom du ønsker å stille deg bak oppropet kan du svare meg på denne eposten og så vil jeg føre deg på listen.

Mvh

Dag Eivind Noreid

Sandnes Baptistmenighet

Sel Baptistmenighet

Postboks 48, 2675 Otta. Tlf 40 21 17 17 E-post: post@baptistene.info

Det Norske Baptistsamfunn
Micheletsvei 62 c

1368 Stabekk

Otta 26. februar 2019

Ang. Bærum Baptistmenighet og homofilspørsmålet

Onsdag 20. januar 2019 hadde Sel Baptistmenighet sitt årsmøte hvor også skriv fra DNB og Bærum Baptistmenighet ble opplest og diskutert. Det ble gitt menighetsrådet i oppdrag å formulere et brev til Baptistsamfunnet som skulle gi uttrykk for Sel Baptistmenighets sterke reaksjon på valget av en homofil samlevende person til lederskapet i Bærum Baptistmenighet. Det ble også vedtatt på årsmøtet at denne reaksjonen skulle sendes ut til alle landets baptistmenigheter.

Det er med stor overraskelse vi konstaterer at Bærum Baptistmenighet har valgt å sette homofilspørsmålet på dagsorden igjen på denne måten. Det Norske Baptistsamfunns landsmøte har for få år siden tatt stilling til nettopp denne saken, og hvilke konsekvenser det får for en menighet som innsetter homofile/lesbiske, som lever sammen, i lederskap i en lokal menighet. Vi er også kjent med at den første velsignelsen av et homofil/lesbisk par i Det Norske Baptistsamfunn skjedde nettopp i Bærum Baptistmenighet, utført av tidligere forstander, uten at menighetsledelsen grep inn og stoppet dette. Feiringen av forholdet skal også ha skjedd i menighetens lokaler. Dette er bekreftet av menighetens forstander.

DNBs landsmøte i 2006 har allerede tatt stilling til slike saker da Oslo 3. Baptistmenighet ble ekskludert for å ha innsatt en homofil/lesbisk samboende i lederskapet. Dette kjente selvfølgelig Bærum Baptistmenighet til da de gjorde sitt valg av menighetsledere. Vi ser det derfor slik at Bærum Baptistmenighet med dette valget bevisst har ønsket å distansere seg fra fellesskapet av menigheter i Det Norske Baptistsamfunn. En naturlig konsekvens ville vært at de selv trakk seg ut av DNB. Dersom årsmøtet i menigheten derimot ikke var kjent med vedtaket fra 2006, bør man gis mulighet til å endre valget ved et ekstraordinært menighetsmøte/årsmøte før landsmøtet sommeren 2019.

Vi ser på saken med Bærum Baptistmenighet som mer alvorlig enn Oslo 3. Baptistmenighet av to grunner. For det første hadde DNB da allerede fattet et vedtak i en sak som var identisk. Menighetsledelsen kjente derfor til DNBs syn i denne saken. For det andre må det også ses i lys av «velsignelsen» og feiringen av denne, som tidligere ble utført i menighetens lokaler.

Vi godtar ikke Bærum Baptistmenighets argumentasjon om at de har Bibelen som autoritet i dette spørsmålet, da Bibelen er entydig negativ til homofil praksis. Som kjent omtales homofil praksis som «vanærende lidenskaper», «unaturlig kjønnsliv», «utukt», «imot den sunne lære» endog at de som lever slik «ikke skal arve Guds rike». Å påstå at en menighet som innsetter personer som Bibelen omtaler på denne måten, følger prinsippet om Bibelen som autoritet faller på sin egen urimelighet. Vi tror imidlertid at syndserkjennelse, omvendelse og tilgivelse kan gjenopprette et menneske også med slike utfordringer og synder. Guds nåde gjelder alle mennesker som omvender seg. Vi håper også at Bærum Baptistmenighet vil oppmuntre vedkommende til det og at de deler denne overbevisning.

Vi beklager sterkt at Bærum Baptistmenighet har gjort dette valget, og har løftet en slik sak inn i debatten i DNB igjen. Vi beklager også at ledelsen i DNB ikke umiddelbart, klart og tydelig, formidlet til menigheten at det ikke gjelder andre regler for dem enn de som førte til at Oslo 3. Baptistmenighet ble ekskludert i 2006.

Dersom ikke menigheten omgjør sitt valg, må de trekke konsekvensen av at de selv har plassert seg utenfor fellesskapet av baptistmenigheter i Norge.

Dersom det ikke tas grep i forhold til menigheten i Bærum ser vi så alvorlig på dette, at vi må ta opp til vurdering vårt forhold til Det Norske Baptistsamfunn.

for Sel Baptistmenighet



Olav Graven
Viseforstander



Anne Mari Simenstad



Steinar Botten



Jorunn Kleffelgård



Ruth Hedvig D. Løvdahl



Ulf Magne Løvdahl
Forstander

¹ Romerbrevet 1:26-27, 1. Korinterbrev 6:9-11, 1. Timoteus 1:10.

Roger Dahl

Fra: Aase-Johanne Aune <aase@mac.com>
Sendt: tirsdag 5. mars 2019 15:24
Emne: Opprop angående Bærum baptistmenighet, kommentar
Vedlegg: Opprop Bærum 040319.pdf

Jeg har mottatt og lest «Opprop angående Bærum baptistmenighet», skrevet av fire pastorer. Jeg har skrevet mine kommentarer til oppropet, og legger det ved.

Dette sendes til Hovedstyret, administrasjonen og menighetene i DNB. Jeg skriver på vegne av meg selv og de synspunkter jeg har på det som er formulert i oppropet.

Vennlig hilsen

Aase-Johanne Aune

Kommentar til «Opprop angående Bærum Baptistmenighet».

Pastorene i oppropet hevder at det er trist med en opprivende runde igjen rundt spørsmålet om homofile ledere. De mener vi bør fokusere på kallet og oppdraget fra Gud. Må vi ta en slik runde igjen? Ja.

Er ikke nettopp slike samtaler også en del av kallet og oppdraget? Kirkens vesen er å stadig tenke gjennom teologiske standpunkter. Kirken er ikke en statisk størrelse, men en levende organisme. Tradisjonen har vist oss at vi behøver runde på runde med refleksjon. Uten enkeltpersoner, menigheter og kirkefedre som brynte seg på viktige spørsmål, hadde vi i dag vært en flytende størrelse uten kontinuitet. Vi hadde ikke hatt trobekjennelser som vi kunne enes om, tross våre ulikheter. Kirken ville tidlig blitt slukt opp av gnostisismen. Jesu menneskelighet hadde blitt fornektet, fordi «ånd» var det viktigste, og kropp/kjød var annenrangs. Den verdensvide kirke fikk substans og kontinuitet gjennom refleksjon og samtaler. I vår tid lever vi med ulike oppfatninger i mange spørsmål. Jesu bønn om enhet blant Guds folk har fått mange svar som vi gleder oss over fordi kirkefedre- og mødre gikk mange runder og ikke raskt ekskluderte de som så annerledes på bibelske tema enn «oss». Rent kirkehistorisk er det en falitterklæring om vi vegrer oss for å gå «runder».

Kan vi leve med ulik praksis i DNB? Ja.

Tidligere var det i enkelte baptistmenigheter motstand mot kvinner i eldsteråd / menighetsråd og motstand mot kvinnelige prester. Argumentet var troskap mot Guds Ord. Jeg opplevde det ikke i Aune Baptistmenighet. I bygden min var kvinnene de drivende når våre menn fiskerne var på sjøen. Uten kvinnene, ingen menighet, søndagsskole eller arbeid med barn i menighetens regi.

Menighetene fikk velge selv, etter hva de så i skriften og med sin erfaring. Et baptistisk viktig prinsipp. Nå er det få, muligens ingen som forfekter det som den gang kaltes Bibeltroskap når det gjelder den type standpunkter.

«Bibeltro» er forøvrig et tvetydig, retorisk begrep, mest egnet til å ekskludere meningsmotstandere. Samtalen stopper opp. Hvem vil ikke være Bibeltro? Det betinger refleksjon, kunnskap om skriften, historien og ikke minst Den hellige ånds opplysning.

Til argumentet om migrasjonsmenigheter: Oppropet melder en frykt for utmeldinger og avskalling. Er dette et overordnet og avgjørende argument i denne samtalen? Er frykten for å miste medlemmer viktigere enn å spørre oss hva som er klokt, vesentlig og rett i en slik viktig samtale?

Norske konservative menigheter: Her viser jeg til det samme som i avsnittet over. «Vi tror også at mange «norske» konservative menigheter vil slite med å kjenne seg hjemme dersom vi stilltiende bare godtar praksisen hos Bærum» sier oppropet. «Stilltiende godtar» er et uheldig uttrykk. Det er nettopp det vi ikke vil. Vi vil samtale, lytte til hverandre og finne ut hvordan menigheter med ulikt syn kan leve sammen. Å stille ultimatum er sjelden en god idé.

Samarbeid med andre kirkesamfunn:

Vi samarbeider allerede godt med kirker som har divergerende syn. I min tid som baptist har jeg hele oppveksten og til nå opplevd brobygging som et gode. Det var utenkelig på 60-tallet at en baptist og en lutheraner kunne samarbeide. Vårt baptistiske identitetsmerke; dåp og nattverdssyn stengte for samarbeid. For pionerene, mine forfedre og mødre på Aune som ble tråkket på av øvrigheta og dårlig behandlet av lutherske prester ville det vært utenkelig at jeg nå blir invitert til talerstoler i DNK, og at lutherske prester inviteres til

Betania Aune. I vår tid har vi funnet ut av hva som er viktigst, og sårene er leget. Jeg og vi i Aune baptistmenighet er langt fra teologisk enige med lutheranerne, men vi samarbeider nettopp med tanke på kallet og oppdraget. Vi anerkjenner hverandre, med ulikt syn på Bibelske spørsmål. Er spørsmål om homofilt samliv viktigere enn de teologiske standpunkter for øvrig som baptismen er tuftet på?

Vi har en jobb å gjøre med tanke på de konfesjoner vi samarbeider med, blant annet på HLT. Som baptister kan vi ikke avslutte samtalen oss i mellom, eventuelt ekskludere Bærum med argumentet «Hva vil de andre si?». Menigheter i DNB må på eget grunnlag si hva vi mener i saken, og prosessen må foregå på gjennomtenkt, grundig og redelig vis, ikke via opprop av denne art.

Kommentar til forslaget til HS og LM:

Punkt 1 a. Jeg gjentar det jeg sier om monopol på bekjennelsen/ begrepet Bibelen som Guds ord/Bibeltro.

1 b. Etske retningslinjer i DNB. Etske retningslinjer må stadig leses på nytt og belyses med tanke på nye utfordringer. I min tid kjenner jeg til at det i enkelte menigheter ble sådd tvil om pastorens legitimitet hvis ikke barna i pastorfamilien kom til tro og ble døpt, med Bibelen som vitne. Skriftstedet man henviste til var 1. Timoteus 3, -1-7. Der står det mye som gjør at få av oss hadde gått gjennom sensuren. «Uklanderlig, ikke kranglevoren eller pengekjær, én kvinnes mann, gjestfri, dyktig til å lære andre» blant annet.

Troen lever ikke i et vakuum. Vi må ta stilling på nytt og på nytt. Apostelmøtet i Jerusalem, Apgj.kap 15 er et Bibelsk eksempel på det, så også Peters beretning i Apgj. 11, 1-18. Bibelen selv inneholder eksempler på endring av etske retningslinjer over tid. Fra «Øye for øye, tann for tann» i GT og frem til kjærlighetsbudet i NT.

1 c. Ingen kommentar.

1 d. Landsmøtet i Drammen, se punkt 1 b.

1 e. Menighetens selvstendighet kontra DNB som overbygning er et stadig spørsmål. Hvor går grensen for selvstendighet i et fellesskap av menigheter som DNB? Det er et eget tema som bør få bredere plass, uavhengig av denne konkrete saken.

Punkt 2. Dette punktet er i praksis et ultimatum. Slik jeg leser det sier det: Meld dere ut selv, ellers ekskluderer DNB Bærum baptistmenighet.

Generelt om oppropet:

Tittelen «Opprop» bidrar til unødig dramatisering. Dernest oppfordringen om å svare «fortest mulig». Det bidrar absolutt ikke til en god samtale om disse ting.

Hvor mange ledere, pastorer og menigheter tar seg god tid til å gå gjennom saken med representanter fra begge ståsted? Man skal gi en uttalelse på tidsfrist. Den grundige gjennomtenkning og refleksjon rundt det bibelske materialet uteblir. Historien har vist at det er viktig å lytte til alle stemmer. Historien har vist at det er bibelsk at noen tok kampen mot slaveri, for kvinnelige ledere. At noen hjalp oss med å tolke skriften i sin tid. Mang en forsvunnen baptist forlot oss fordi noen skråsikre kristne med Bibel i hånd kunne si hva som var riktig med tanke på hårmote, sminke eller klesdrakt, og de mente det på ramme

alvor. Vi bør ta lærdom av historien, ta den inn over oss, og ikke ha det travelt med uttalelser eller vedtak.

Noen ord om inkonsekvens:

Jeg ser saken om Bærum baptistmenighet i et perspektiv, som medlem og medarbeider i DNB fra jeg ble barnevelsignet i 1962 og fram til nå.

Noen menigheter på 80-90 tallet hadde et klart syn på skilsmisse og gjengifte. Vedtekter tilsa at de ikke kunne ha ledere i den kategorien. Dog, når det kom en mann eller kvinne på arenaen som man kjente, hadde tillit til og som talte slik at mennesker overga seg til Jesus, hadde man ikke problemer med å kalle disse til forstandere eller evangelister, tross at de var skilt og gift på nytt.

Selv ble jeg som skilt kvinne spurt om å stille til valg som generalsekretær i DNB på 2000-tallet. Jeg svarte nei av personlige årsaker. Jeg fikk også spørsmål om pastortjeneste etter at jeg ble gift på nytt- altså gjengifte- fra menigheter som tidligere var mot slike som meg. Jeg takket nei også denne gangen, av helsemessige årsaker. Denne typen inkonsekvens må vi tørre å ta i. Det kan ikke være slik at sympatien eller trynefaktoren rår når vi gjør unntak fra vedtekter.

Mennesker:

I mitt liv som menighetsmedlem, pastor, gateprest og leder kjenner jeg til historier som gjør meg tvilende til DNB's måte å være Bibeltro på. Personer som gjennom år har tjent i DNB uten å stå frem med sin seksuelle legning har blitt verdsatt i kallet fra Gud som de sto i. Dernest, når de står frem med sin hele identitet og integritet, da kan de ikke tjene lenger? Moralen er: Bare du holder hemmelig hvem du virkelig er, da er du velkommen som medarbeider i DNB og i menigheten? Er det bibelsk?

Jeg ønsker som pastorene i oppropet å være Bibeltro. Men jeg tror ikke «fortest mulig» er en god idé med tanke på et vedtak. For meg går ikke veien via frykten for utmeldelser og uro, ultimatum eller fortielse. Jeg tror på en edruelig samtale uten retoriske grep og opprop som forsterker de fronter som måtte finnes.

Prosessen:

Det som forundrer meg når man i oppropet henviser til tidligere vedtak og etiske retningslinjer, er at man ikke nevner utredningen om homofili 93 og studieheftet fra 95, dokumenter publisert i DNB. Her presenteres bibelsyn, forskning samt psykologiske og etiske perspektiver. Et grundig arbeid ligger bak. Utvalget ber oss studere og trekke egne konklusjoner.

Når de som nå undertegner oppropet ber oss skynde oss frem mot et vedtak, burde i det minste disse dokumentene fulgt som vedlegg, da de finnes i digitalisert utgave. Forøvrig burde man oppfordre til å søke hva som foreligger av nyere forskning, samt teologiske utredninger fra andre konfesjoner som vi samarbeider med og bryner oss på når det gjelder etiske spørsmål i vår tid.

De som skal ta stilling til Bærum baptistmenighet sin selvstendighet, sitt valg av ledere og deres tilhørighet til DNB, bør ikke forhaste seg. Enkeltpersoner og menigheter må ta seg tid til å reflektere og gjøre seg opp en mening uten den stressfaktor og dramatik som oppropet legger opp til.

Til alle menigheter i Det Norske Baptistsamfunn

Etter flere oppfordringer og med tillatelse fra Kenneth Ellefsen selv, sender jeg her ut et brev Ellefsen sendte til Hovedstyret i DNB den 3. desember 2018, vedrørende mulig eksklusjon av Bærum Baptistmenighet. Ellefsen, som har master i teologi og master i pedagogikk, er høgskolelektor på Fjellhaug Internasjonale Høgskole og underviser i kirkehistorie og økumenikk og han skriver nå en doktoravhandling om det økumeniske forholdet mellom baptister og lutheranere i Norge og Danmark. Han er også redaktør for tidsskriftet Baptist og medlem av Baptistenes Teologiske Samtaleforum. Da Ellefsen gav sin analyse og anbefalinger til Hovedstyret, var jeg leder i menighetsrådet i Bærum.

Jeg håper brevet kan bidra med nyttige perspektiver å ha med seg inn i de kommende samtaler lokalt samt i de regionale samtaler Hovedstyret har tatt initiativ til.

Med vennlig hilsen Mariann Eidberg

English version

Several people has asked me to sendt this letter to all congregations in The Norwegian Baptist Union. It is a letter Kenneth Ellefsen sent to Hovedstyret (HS) the 3rd of December 2018, about the possible exclusion of Bærum Baptistmenighet, the baptist congregation in Bærum/Stabekk. I have his permission to send you his letter.

Mr. Ellefsen, who has master degrees in both Theology and Education, is working as a associate professor at Fjellhaug International University College as a lecturer in Church History and Ecumenical Studies, and is currently working on a PhD about the ecumenical relation between Baptist and Lutherans in Norway and Denmark. He is also editor of the theological journal Baptist and member of the dialog forum in our Union: «Baptistenes Teologiske Samtaleforum».

When Mr Ellefsen gave his analysis and recommendations to the HS, I was chair of the Church Board at Bærum Baptistmenighet. I hope this letter can bring some useful perspectives in the discussions in your local congregation and in the regional talks HS has initiated, even though the letter is in Norwegian.

Best regards,

Mariann Eidberg

Kenneth Fløistad Ellefsen
Ospelia 26B
1481 HAGAN

Til Hovedstyret i DNB
ved hovedstyreleder Magnar Mæland
og generalsekretær Terje Aadne

VEDRØRENDE MULIG EKSKLUSJON AV BÆRUM BAPTISTMENIGHET

Jeg er gjort kjent med at det kan bli reist en eksklusjonssak av Bærum Baptistmenighet fordi de på sitt menighetsmøte i november 2018 valgte inn en person som lever i et homofilt parforhold som medlem av menighetsrådet.

I denne betenkningen vil jeg drøfte om det er tilstrekkelig grunnlag for at landsmøtet bør ekskludere Bærum Baptistmenighet. Jeg vil drøfte dette overordnede saksanliggende ved å stille tre konkrete spørsmål som jeg mener at både Hovedstyret og Landsmøtet bør ha gjennomtenkt og tatt stilling til. De tre spørsmålene er ikke stilt i en tilfeldig rekkefølge, men avspeiler den vektning av grunner som en mulig eksklusjon, etter mitt syn, kan skje på. De tre spørsmålene som danner hovedstrukturen i drøftelsen min er følgende:

1. Har Bærum Baptistmenighet brutt med det formålet som kirkesamfunnet bygger på og som er nedfelt i vedtektene?
2. Har Bærum Baptistmenighet forbigått landsmøteuttalelsen av 2000?
3. Skaper landsmøtets behandling av Oslo 3. Baptistmenighet presedens for en mulig eksklusjon av Bærum Baptistmenighet?

Det første spørsmålet vil bli drøftet og vurdert ut fra vedtektene for DNB, og da særlig §2 og §5c.

Det er ingen som har bedt meg om å skrive denne betenkningen, verken fra kirkesamfunnets hovedledelse eller fra Bærum Baptistmenighet. Jeg har gjort det fordi jeg mener jeg har saklige innspill som Hovedstyret bør være kjent med. Som medlem av Baptistenes Teologiske Samtaleforum har jeg tolket mitt mandat dithen at jeg kan gi innspill på spørsmål og prosesser som er aktuelle i DNB. Dersom Hovedstyret er av en annen oppfatning, vil jeg selvsagt la meg korrigere på denne mandatfortolkningen.

Betenkningen er skrevet i kjærlighet til DNB. Den er også skrevet fordi jeg mener at det bør være plass for Bærum Baptistmenighet i «den frie og selvstendige sammenslutningen av baptistmenigheter» som DNB er. Menigheten består av mange flotte og ressurssterke medlemmer som ønsker å bidra til at DNB for fremtiden blir et livskraftig og betydningsfullt kirkesamfunn i Norge.

1. Har Bærum Baptistmenighet brutt med kirkesamfunnets formål?

Eksklusjon av en menighet er en meget alvorlig sak. En slik sak er selvsagt en stor påkjenning for den lokalmenigheten det gjelder og skaper splid på nasjonalt nivå. Eksklusjon må derfor være det siste virkemiddelet som anvendes, etter at alle andre virkemidler er uttømt og muligheten for dialog har stoppet opp.

Et mulig vedtak om eksklusjon kan derfor ikke begrunnes i en stemning på landsmøtet eller skje på grunnlag av tilfeldige uttalelser, hovedstyrevedtak eller tidligere landsmøteuttalelser. Begrunnelse for eksklusjon må skje ut fra det viktigste styringsdokumentet som kirkesamfunnet bygger sin virksomhet på, nemlig vedtektene for DNB. I vedtektene finner vi nemlig det formålet som både samler alle baptistmenigheter og som man har forpliktet seg på. Formålet for DNB finner vi i §2:

DNB er et kristent trossamfunn som med Bibelen som rettesnor for tro, liv og lære bekjenner seg til baptistisk tro og ordning. Det er en fri sammenslutning av selvstendige menigheter med samme bekjennelse som samarbeider om felles misjonsoppgaver i Norge og i andre land, og som opprettholder et formelt medlemskap i DNB. Det har til oppgave å fremme disse menigheters arbeid og lede deres fellestiltak for Guds rikes utbredelse.

Å bryte med en organisasjons formål innebærer at man motarbeider det som er den grunnleggende hensikten som organisasjonen er tuftet på. Ved å motarbeide formålet indikerer man at organisasjonens hensikt og grunnleggende idé ikke lenger er ens egen, og dermed plasserer man seg selv utenfor organisasjonen.

Har Bærum Baptistmenighet brutt med det formålet som kirkesamfunnet bygger på og som er definert i vedtektene for DNB?

Så langt jeg kan vurdere har medlemmene av Bærum Baptistmenighet et ønske om å tjene og støtte DNB og delta i samarbeidet om viktige fellesoppgaver. Bærum ønsker å være en kristen menighet, og som med sin baptistiske identitet ønsker å bety noe positivt og være en ressurs for lokalsamfunnet, Holtekilen Folkehøgskole og Høyskolen for Ledelse og Teologi. Jeg har heller ikke på noe tidspunkt hørt at menigheten har gjort vedtak om å ikke støtte Baptistsamfunnets misjonsprosjekter i Kongo, Sierra Leone, Thailand, Myanmar, Midtøsten, Armenia, Hviterussland og Tyrkia. Videre har menighetens delegater på landsmøtet gitt sin støtte til Baptistsamfunnets strategi for menighetsutvikling og menighetsplanting. Det er derfor intet grunnlag for å hevde at Bærum Baptistmenighet har motarbeidet formålet om samarbeid om felles misjonsoppgaver i Norge og i andre land.

Vi kan dernest spørre om Bærum Baptistmenighet har brutt med baptistisk tro og ordning ved å la en kvinne som lever i homofilt samliv bli medlem av menighetsrådet.

Sentrale medlemmer av Bærum Baptistmenighet har overfor meg tilkjennegitt at de bekjenner seg til baptistisk tro og ordning, og de ønsker at Bibelen skal være rettesnor for menighetens tro, liv og lære. Det er ingenting i menighetens 40-årige historie som tilsier at deres fortolkning av baptistisk tro og ordning er markant annerledes enn hva svært mange baptister i andre baptistmenigheter vil kunne gjenkjenne seg i. Videre ønsker de å definere seg som baptister og forbli innenfor DNB. Selv om menigheten i og for seg har gjort et kontroversielt valg, betyr ikke det at menigheten dermed motarbeider kirkesamfunnets formål.

Samtidig kan vi gå videre og spørre om menigheten med sitt vedtak ikke lenger har Bibelen som rettesnor for menighetens tro, liv og lære, og dermed bryter med kirkesamfunnets formål.

Så langt jeg har kunnet bringe på det rene, har verken menighetens årsmøte eller menighetsrådet gjort noe vedtak der de antyder at Bibelen ikke skal være rettesnor for menighetens tro, liv og lære. Ved valget av nytt menighetsråd i november d.å. var heller ikke dette momentet oppe til drøfting eller votering. Bærum Baptistmenighet ønsker å la Skriften få være autoritet. Det Bærum Baptistmenighet imidlertid har kommet frem til er at det

bibelske materialet ikke hindrer homofile samlevende å ha lederverv i menigheten, samtidig som de overfor meg har understreket at de har respekt for enkeltpersoner og lokalmenigheter som hevder annerledes.

Faktum er at det allerede i flere tiår har vært uenighet om homofilis spørsmålet i DNB. Den teologiske samtalen omkring homofiles plass i menigheten har skapt skillelinjer både i og mellom menigheter. Uenigheten skyldes at de aktuelle tekststedene i Skriften tolkes på forskjellig måte, og temaet kan få ulik vektning innenfor en overordnet bibelteologi.

Allerede tidlig på 1990-tallet ble temaet aktualisert blant baptistene. I 1990 vedtok Hovedstyret å nedsette et utvalg som skulle utrede bibelske og etiske aspekter ved homofili. Utvalget besto av Tor Mikalsen, Gotfred Gundersen og Brit Støle. I 1993 forelå utvalgets utredning, og etter en behandling i Hovedstyret og Predikantforeningen Adelfia ble utredningen utgitt som et studiehefte i 1995. Utvalgets utredning trekker ikke bastante konklusjoner. Utredningen fremholder at Skriften er negativ til homoseksualitet, men at skriftmaterialet er mangelfullt og skriftstedene er unyanserte. Debatten kom også i samme tidsrom med styrke i *Banneret*. Ulike vurderinger ble gitt. Intervju med homofil baptist gjorde nok også inntrykk på mange.

Viktig for kirkesamfunnets videre behandling av homofilis spørsmålet ble den uttalelse som Hovedstyret vedtok i 1995:

”Vi har forståelse for at dette emnet er vanskelig for noen. Men når det er sagt, vil vi også understreke at Bibelen til alle tider har vært øverste autoritet hos baptistene. Vi ser ikke at Bibelen fordømmer mennesker som har en homofil legning. Derimot tar Bibelen opp homoseksuell praksis. De bibelsteder som tar opp en slik praksis, gjør det på en avvisende måte. Ut fra Bibelens ord om homoseksuelle forhold, finner vi det ikke riktig at personer som lever ut sin homoseksualitet, kan ha lederoppgaver i våre menigheter eller i Det Norske Baptistsamfunn. Det er viktig at våre menigheter står for de etiske og moralske holdninger som finnes i Guds ord. Men det er også viktig at sentrale holdninger som kjærlighet og respekt får råde i våre menigheter. Mennesker med homofil legning trenger en menighet som viser omsorg og varme.”

Uttalelsen fra Hovedstyret ble etter en viss debatt opprettholdt av landsmøtet i 2000, og vedtaket var langt fra enstemmig. Hovedstyrettalelsen og landsmøtevedtaket ble lagt til grunn for eksklusjonen av Oslo 3. Baptistmenighet i 2006.

Uenighet i homofilis spørsmålet er ikke unikt for norske baptister. Den samme tendensen finner man også blant svenske og danske baptister. Etter at Sveriges Riksdag i 2009 vedtok loven om likekjønnet ekteskap, fikk homofilis spørsmålet en ny aktualitet blant svenske baptister. Etter en konsultasjon med menighetene besluttet Missionsstyrelsen å ikke anbefale en bestemt praksis overfor menighetene. Det skulle være opp til menighetene selv å bestemme om de vil vie homofile. Denne praksis ble støttet på landsmøtet i 2010. Normalkyrkan vedtok i 2009 å åpne opp for vielse av homofile par, og siden har minst to menigheter til vedtatt samme praksis. I 2013 ble Svenska Baptistsamfundet en del av Equmeniakyrkan. Det nyetablerte kirkesamfunnet anerkjenner at det finnes ulike meninger om homofili, men understreker at homofili ikke er til hinder for å bli medlem i menigheten eller kunne virke som pastor eller diakon. Hver lokalmenighet kan selv bestemme om de ønsker å vie homofile par eller ikke.

Også i den danske BaptistKirken har temaet vært debattert. Teologisk Forum, en arbeidsgruppe innenfor Baptistkirken, publiserte i 2012 et studie- og samtaledokument om

homofili. Dokumentet gir ingen entydige konklusjoner, men er ment som et studiedokument som lokalmenighetene kan anvende i sine egne drøftelser.

European Baptist Federation (EBF) har hatt homofilis spørsmålet oppe til behandling ved et par anledninger i løpet av de siste 8-10 årene. I september 2010 vedtok rådsrådet en resolusjon, der man fastholder forståelsen av ekteskapet som en ordning mellom én mann og én kvinne. Utover dette inneholder ikke resolusjonen noen direkte omtale av homofilis spørsmålet, men saken ble tatt opp på EBF Commission of Theology and Education sitt møte i november 2016. På denne dagens konsultasjonen deltok bl.a. den norske baptistbistoren og høyskolelektor ved HLT, Linda Aadne. Konsultasjonen hadde ikke til hensikt å utarbeide et teologisk råd til EBF om hvordan organisasjonen og dens medlemsorganisasjoner skal håndtere likekjønnede ekteskap. De teologiske samtalen tydeliggjorde at det mellom ulike unioner og grupper innenfor forskjellige unioner eksisterer ulike vurderinger av dette spørsmålet. Konsultasjonen endte med en uttalelse der komitéen presenterte enkelte anbefalinger:

Therefore we offer the following affirmations that we think should inform the debate, whatever position individual Unions and churches may take on it.

We believe that the challenges for our churches arising from the presence of homosexual men and women in our societies and in our churches in some way affect us all as the people of God. Therefore we would want to encourage EBF member Unions and local churches to find good, appropriate and nonconfrontational ways to discuss it, seeking together the mind of Christ and the guidance of Scripture.

We believe that Baptists who hold different views are seeking to be faithful to Christ and whilst we may disagree on our conclusions reading the Scriptures, we should respect one another's integrity in this regard. We can do this when we come together from our differing perspectives to discuss how we should interpret Scripture in order to apply its meaning and message to our contemporary situation.

In making these five affirmations we want to emphasise that for us this is just the beginning of a wider discussion that we hope can now be taken up further by others. It is certainly not an attempt to find a comprehensive 'settled position' for the EBF. Such decisions clearly belong to Unions and/or local churches and not to the EBF as a whole. We anticipate that we will continue to have a diversity of responses among us to what is a controversial and complex issue.

Dette korte innblikket, både fra nyere norsk baptisthistorie og europeisk baptisme, viser at homofilis spørsmålet er omstridt. En av grunnene til dette er at det finnes ulike og legitime bibeltolkninger som leder til forskjellige konklusjoner.

Etter mitt syn er det derfor ikke grunnlag for å hevde at menigheter og enkeltpersoner innenfor DNB som vil åpne opp for homofilt samlevende i lederposisjoner nødvendigvis fraviker prinsippet om å ha Skriften som rettesnor for tro, lære og liv. Man må akseptere at det er to velbegrunnede oppfatninger som står mot hverandre, og som ikke bunner i uenighet om Skriftens autoritet, men i hvordan Skriften skal fortolkes. Det er med andre ord mer en hermeneutisk utfordring enn en konflikt om Skriften som autoritet.

Vil det være mulig å hevde at Bærum Baptistmenighet har brutt med Skriftautoriteten slik den er formulert i §2 fordi de bryter med «Uttalelsen om bibelsynet» som Predikantforeningen vedtok i 1966? Denne uttalelsen presenterer fem punkter til forståelsen av baptistenes bibelsyn:

- 1) *Vi tror at Bibelen er Guds inspirerte ord, gitt oss som et historisk dokument. Det er summen av Guds åpenbaring, forkynner en guddommelig skapelse, gir oss loven og det profetiske ord og fører oss fram til Jesus Kristus og den apostoliske tidsalder.*
- 2) *Vi tror at gudsåpenbaringens sentrum er Jesus Kristus. I ham finner Skriften sin høyeste autoritet og prøvesten.*
- 3) *Vi tror imidlertid at en rent formal bekjennelse til Bibelen ikke er nok. En sann bibelforståelse innbefatter også en rett forståelse av de store frelsessannheter. Som sentralt eksempel nevner vi: Bibelens Jesus Kristus er Gud kommet i kjød, er død og oppstanden for vår frelses skyld.*
- 4) *Vi tror at Den Hellige Ånd er Ordets livsprinsipp. Ordet og Ånden må derfor ikke skilles ad. Åndens vitnesbyrd er Jesus Kristus, som Skriften sier: «Han (Ånden) skal ta av mitt og forkynne dere.»*
- 5) *Vi tror at evangeliet er Guds frelsestilbud som den enkelte personlig må ta imot eller forkaste. Evangeliet er alltid aktuelt og relevant, og når sin hensikt når mennesket kommer i samfunn med Gud.*

Det er viktig å være klar over at denne uttalelsen ikke er bindende for menighetene i DNB. Uttalelsen er heller ikke vedtatt av noe landsmøte. Derfor vil det være vanskelig å legge denne uttalelsen til grunn som en fortolkningsramme for det Skriftsynet som er presentert i vedtektenes formålsparagraf. Samtidig, selv om jeg ikke har undersøkt det, vil jeg bli veldig overrasket dersom Bærum Baptistmenighet ikke ville kunne si seg enig i uttalelsen fra Predikantforeningen.

Uttalelsen fra Predikantforeningen forfekter nemlig en moderat og konservativ posisjon i bibelsynet.

Kan man imidlertid hevde at Bærum Baptistmenighet, selv om den ikke bryter med Skriften, likevel bryter med baptistisk tro og ordning?

Vedtektene gir ingen definisjon eller presis beskrivelse av hva som konkret er den baptistiske tro og ordning. §2 referer ikke til et spesifikt bekjennesskrift, en bestemt uttalelse eller vedtatt verdigrunnlag. Dette er etter mitt syn en grunnleggende svakhet ved kirkesamfunnets formålsparagraf, fordi den diffuse ordlyden i seg selv kan romme nesten hva som helst, og den kan ikke anvendes som et adekvat peilepunkt dersom det oppstår teologiske kontroverser. Da blir det langt på vei opp til hovedadministrasjonen, Hovedstyret eller det enkelte landsmøte som – langt på vei uten begrunnelse – må definere hva som til enhver tid er den mest plausible tolkningen av hva rett baptistisk tro og ordning er. I ukontroversielle saker eller i medgangstid er selvsagt dette ikke noe problem, men utfordringene oppstår når samarbeidet begynner å knake i sine sammenføyninger.

Det er mulig at selve ordlyden i formålsparagrafen sikter til den erklæring om baptistisk tro og ordning som ble vedtatt på landsmøtet i 1963. I sin helhet har den følgende ordlyd:

1. Tro

Baptistene tror at Bibelen er Guds åpenbarte ord, og de holder den for å være den normerende rettesnor for tro, lære og liv.

Baptistene har ikke villet forme noen forpliktende trosbekjennelse ved siden av Bibelen, men de bekjenner seg trosmessig til innholdet i de ekumeniske symboler (Den Nikenske- og Apostoliske Trosbekjennelse).

Baptistene tilhører rekken av evangeliske kirkesamfunn som bekjenner seg til reformatoriske prinsipper i frelsesspørsmålet formulert i de polemiske vendinger, «nåden alene» og «troen alene».

Baptistene praktiserer dåpen på bekjennelse av troen. Den finner derfor sted ved troslivets

frembrudd hos et menneske, som i apostolisk tid.

Baptistene forretter regelmessig Herrens nattverd. I prinsippet ser de på den som et menighetsmåltid, men da den som oftest finner sted ved offentlige gudstjenester innbys alle troende og døpte til Herrens bord.

2. Kirkeforfatning

Baptistene har en kongregasjonal kirkeforfatning med lokalmenighetens selvstyre. Administrasjonen ligger hos et menighetsråd og en forstander. Forstanderen er vanligvis pastor (prest) i full stilling. Han utfører en prests vanlige funksjoner.

DNB er samarbeidsorganet for alle menighetene i landet. Menighetene står nemlig i et frivillig men intimt samarbeid når det gjelder oppgaver av felles interesse og slike som ville overskride en enkelt menighets evne. Det gjelder evangelisering, skolearbeid, barne- og ungdomsarbeid, sosiale oppgaver, ytemisjon. Separate styrer tar seg av de respektive fellesoppgaver. Disse er ansvarlige innenfor Baptistsamfunnets årsmøte, hvor valgte representanter for lokalmenighetene kommer sammen for å ta stilling til budsjetter, regnskaper og arbeidsoppgaver.

DNB er tilsluttet den Europeiske Baptistføderasjon og Baptistenes Verdensallianse. Disse sammenslutninger er samarbeidsorganer på internasjonalt plan. De har imidlertid ingen bestemmelsesrett over de nasjonale kirkesamfunn.

3. Forholdet til andre trossamfunn

Baptistenes holdning til andre trossamfunn er preget av toleranse.

Baptistene samarbeider med de andre evangeliske kirkesamfunn på flere områder av felles interesse, såsom i spørsmål om misjon, søndagsskole, speider- og ungdomsarbeid, avholdssak og mellomkirkelige anliggender.

4. Kirke og stat

Baptistene har alltid hevdet full religionsfrihet. Deres ideal er en fri kirke i en fri stat, hvor alle trossamfunn har paritet overfor staten.

Baptistene ser positivt på staten og dens mange funksjoner og oppfordrer sine medlemmer til lojalitet og ansvar når det gjelder samfunnet med sine mange oppgaver.

Erklæringen om baptistisk tro og ordning har etter mitt syn ikke noe punkt som Bærum Baptistmenighet kan sies å ha handlet i strid med. Punktene 3 og 4 er i dette henseende ikke relevante i det hele tatt, og det er punktene 1 og 2 som en mulig eksklusjon kan begrunnes ut fra. Når vi ser disse to punktene under ett, kan det ikke hevdes at menighetsrådsvalget i Bærum Baptistmenighet kan sies å komme i konflikt med erklæringens første og andre punkt. Da må i så fall en slik begrunnelse for eksklusjon skje indirekte, noe som vil komme til å vise seg svært krevende å gjennomføre. Den norske kirke, som i likhet med erklæringen, vil bekjenne seg til både Apostlikum og Nikenum har i sine teologiske vurderinger og vedtak ment at homofilispørsmålet ikke kommer i strid disse to oldkirkelige bekjennelsene. Rent ekklesiologisk styrker erklæringen snarere saken til Bærum Baptistkirke, fordi den i punkt 2 i et tydelig ordelag fremholder kongregasjonalismen som prinsipp. Det er ikke eksplisitt sagt at landsmøtet kan utøve noen form for læremyndighet over lokalmenighetene.

Heller ikke verdigrunnlaget som ble vedtatt i 1996 gir landsmøtet tilstrekkelig grunnlag for å ekskludere Bærum Baptistmenighet. De tretten punktene, som er en oversettelse og bearbeidelse av en EBF-uttalelse, lyder som følger:

- 1. Vi er en del av den hele, verdensomfattende kristne kirke, og vi bekjenner troen på én Gud som Fader, Sønn og Hellig Ånd.*
- 2. Vi understreker at det er nødvendig å ha en personlig tro på Jesus Kristus og å leve i hans etterfølgelse.*
- 3. Vår endegyldige autoritet for tro og gjerning er Jesus Kristus, slik han er åpenbart i skriftene og nærværende blant sitt folk ved Den Hellige Ånd.*
- 4. Vi anerkjenner skriftene i Det gamle og nye testamentet som den grunnleggende autoritet til forståelsen av Guds åpenbaring i Kristus.*
- 5. Vi forstår menigheten som fellesskapet av troende, som deler Herrens bord.*
- 6. Vi praktiserer dåp, bare for troende, til Kristi legeme.*

7. Vi understreker at hver lokale menighet har frihet til og ansvar for å oppdage Kristi mening for sitt liv og sin virksomhet.
8. Vi understreker "det alminnelige prestedømme", at alle menighetens medlemmer er kalt til tjeneste. Noen er kalt til å utøve åndelig lederskap, som alltid må forstås som tjeneste.
9. Vi tror at den gjensidige forpliktelse som uttrykkes i dåp og medlemskap i en lokal menighet leder til et videre fellesskap mellom menigheter, der dette er mulig.
10. Vi tror at enhver Kristi disippel er kalt til å vitne om Jesus Kristus som Herre, og at menigheten som en del av Guds rike skal delta i hele Guds misjon i verden
11. Vi bekrefter at det er nødvendig å bevare samvittighetsfriheten, og følgelig aksepterer vi de forskjeller som finnes blant oss.
12. Vi står for skille mellom kirke og stat, grunnet i troen på Kristus som den eneste Herre, og for å ivareta religionsfriheten.
13. Som troende kristne lever vi i håpet om at Kristus endegyldig skal åpenbares i herlighet og at hele skaperverket skal forvandles.

Verdigrunnlaget konsentrerer seg om baptistiske kjernemomenter slik de har blitt forstått i den baptistiske kristendomsforståelsen. Verdigrunnlaget vektlegger læren om den tre-ene Gud, dåp og nattverd, Skriftautoriteten og sentrale elementer ved kirkeforståelsen, slik som kongregasjonalismen og forholdet mellom stat og kirke.

På sett og vis kan det likeså godt hevdes at Verdigrunnlaget gir en støtte til Bærum Baptistmenighet. I artikkel 7 heter det nemlig at «*hver lokale menighet har frihet til og ansvar for å oppdage Kristi mening for sitt liv og sin virksomhet.*» I over flere år har menigheten samtalt om homofiles plass og funksjon i menigheten. Gjennom drøftelser på menighetsmøter og i menighetsrådet, gjennom bibelstudier og i samtaler med kirkesamfunnets hovedledelse har menigheten kommet til at det ikke er grunnlag for å nekte homofilt samlevende å ha ledertjenester i menigheten. Dette er selvsagt et kontroversielt standpunkt, men menigheten har strengt tatt ikke gjort noe annet enn det Verdigrunnlaget har tilskyndet dem til, nemlig «*... å oppdage Kristi mening for sitt liv og sin virksomhet.*»

Er det dermed slik at Bærum Baptistmenighet oppfyller kriteriene for eksklusjon ut fra §2 og 5c i vedtektene? Selve eksklusjonsparagrafen §5c har følgende ordlyd:

Dersom en menighets lære, liv eller lojalitetsforhold til DNB er slik at spørsmålet om dens fortsatte tilhørighet til DNB blir aktuelt, kan den skilles ut fra samfunnet ved vedtak på Landsmøtet. Slikt vedtak krever to tredels flertall. Vedkommende menighets egne representanter har ikke stemmerett ved slik votering.

Etter mitt syn er §5c diffust definert og kunne tjent på å ha et tydeligere språk. Det heter at «*dersom menighetens lære, liv eller lojalitetsforhold er slik at spørsmålet om dens fortsatte tilhørighet til DNB blir aktuelt, kan den skilles ut...*» Her er det to momenter jeg gjerne vil kommentere.

For det første er ikke begrepene lære og liv er definert. Og siden DNB ikke har noe formelt verdigrunnlag eller bekjennesskrift som en del av vedtektene sine, mangler det på sett og vis en mal som mulig eksklusjon kan vurderes ut fra. Da blir det opp til stemningen i landsmøtet som vil måtte foreta en lærevurdering i slike saker, men da vil landsmøtet berøve seg en teologisk myndighet som de ut fra vedtektene ikke har. Vedtektene er veldig tydelig på hvilke typer av saker som landsmøtet skal behandle, og læreprøving er ikke definert i vedtektenes §6 pkt. g-j.

For det andre angis det heller ikke definert hva lojalitet innebærer og hvilke hendelser/saker som innebærer at man er illojal. Er det slik at det bare er i homofilisaken man er illojal? Det

kan virke slik, for kirkesamfunnet lever med atskillige spenninger i andre saker, men uten at spørsmålet om lojalitet har vært brakt på bane i disse henseender. Noen vil kanskje innvende at Bærum Baptistmenighet har opptrådt illojalt mot landsmøtets uttalelse fra 2000. Problemet er jo at landsmøteuttalelsen ikke er bindende for menighetene, og den kan derfor ikke anvendes som eksklusjonsgrunnlag. Eksklusjon må jo, som jeg har vært inne på tidligere, skje på et atskillig mer formelt grunnlag, og den må da være fordi menigheten bryter med kirkesamfunnets formål.

Etter mitt syn burde eksklusjonsparagrafen vært gjennomarbeidet og knyttet tettere opp til kirkesamfunnets formål. En mulig ordlyd kunne være:

Dersom en menighet bryter med formålet i vedtektene, kan menigheten skilles ut fra samfunnet ved vedtak på Landsmøtet. Slikt vedtak krever to tredels flertall. Vedkommende menighets egne representanter har ikke stemmerett ved slik votering.

En slik ordlyd trenger imidlertid også at formålsparagrafen blir gjennomarbeidet, og dette vil jeg komme tilbake til senere.

Konklusjon:

Etter min vurdering er det med andre ord ikke noe formelt grunnlag for en eksklusjon av Bærum Baptistmenighet. Menigheten kan ikke sies å ha brutt mot formålsparagrafen i vedtektene, og ordlyden i §5c er ikke tilstrekkelig klar nok til at den i seg selv kan gi en begrunnelse for eksklusjon. Menigheten kan heller ikke sies å ha handlet illojalt mot Erklæringen om baptistisk tro og ordning fra 1963, Uttalelsen om bibelsynet fra 1966 eller Verdigrunnlaget fra 1996.

Noen kan imidlertid hevde at Bærum Baptistmenighet har opptrådt illojalt mot landsmøteuttalelsen fra 2000 og at saken mot Oslo 3. Baptistmenighet skaper en presedens i dette spørsmålet. Jeg vil nå gå videre og drøfte disse to innvendingene.

2. Har Bærum Baptistmenighet forbigått landsmøtevedtaket fra år 2000?

Landsmøtet i Kvæfjord (1999) avviste å behandle homofilis spørsmålet, men saken kom opp på nytt på Landsmøtet i Drammen i 2000. Også denne gangen var det flere av landsmøtedeltakerne som ikke ønsket å debattere saken, fordi landsmøtet ikke skal uttale seg i læresaker.

”Det Norske Baptistsamfunns landsmøte i Drammen år 2000 har diskutert spørsmålet om homofilt samliv. Debatten har vist at det er delte meninger om dette spørsmålet. Landsmøtet vil likevel vise til Hovedstyrets uttalelse om homofilis spørsmålet i februar 1995, og ønsker at denne uttalelsen fortsatt skal være retningsgivende for DNBs arbeid”

Landsmøtet lar altså Hovedstyreuttalelsen fra 1995 være retningsgivende for arbeidet i DNB. Hovedstyret uttalte at personer som lever ut sin homoseksualitet kan ikke ha lederoppgaver i menighetene eller sentralt i DNB. Landsmøteprotokollen forteller ikke noe om stemmegivningen, men vedtaket er antakelig et ordinært flertallsvedtak.

Har Bærum Baptistmenighet forbigått landsmøtevedtaket av 2000 og slik også indirekte Hovedstyrets uttalelse fra 1995? Ja, det har de. Spørsmålet er imidlertid om en forbigåelse av et omstridt vedtak som strengt tatt ikke er juridisk bindende i seg selv er godt nok som eksklusjonsgrunnlag. Jeg mener nei. Ut fra vedtektene kan ikke Hovedstyreuttalelsen gis en slik betydning, fordi Hovedstyret strengt tatt ikke har læremyndighet eller kan bedrive læreutøvelse. Etter mitt syn vil det være krevende å begrunne en mulig eksklusjon med

landsmøtevedtaket rett og slett fordi saken var kontroversiell den gang og ut fra vedtektene burde ikke landsmøtet gjort vedtaket.

Jeg har i og for seg ikke noe imot at landsmøtet mener noe om teologiske spørsmål, så lenge det skjer som rådgivning. Jeg vil derfor anbefale at man for fremtiden skiller mellom landsmøtevedtak, som er forpliktende og skjer ut fra de saksområder som landsmøtet etter vedtektene skal behandle, og landsmøteuttalelser som vil være av mer rådgivende karakter.

3. Skaper landsmøtets behandling av Oslo 3. Baptistmenighet presedens for en mulig eksklusjon av Bærum Baptistmenighet?

I 2006 ble Oslo 3. Baptistmenighet ekskludert fra DNB. Saken har enkelte likhetstrekk med det valget som Bærum Baptistmenighet nå har tatt. Spørsmålet blir likevel om saken med Oslo 3. Baptistmenighet skaper presedens i denne saken. Etter mitt syn ikke. Dersom man leser eksklusjonsvedtaket fra 2006 nøye, står det ingenting om at denne saken skal skape presedens for lignende saker i fremtiden.

Jeg er uansett av den formening at eksklusjonssaker er så alvorlige at de bør behandles som enkeltsaker.

4. Tilrådinger til Hovedstyret

1. Jeg mener det ikke foreligger et formelt grunnlag for eksklusjon av Bærum Baptistmenighet.
2. Hovedstyret bør ikke selv fremme et forslag til eksklusjon av Bærum Baptistmenighet for landsmøtet.
3. Hovedstyret bør heller ikke la lokalmenigheter få be om at det reises eksklusjonssak mot Bærum i forkant av landsmøtet, men at aktuelle lokalmenigheter i så fall får fremme dette som sak under selve landsmøtet.
4. Hovedstyret bør forberede en sak til landsmøtet i Tromsø i 2019 angående behovet for en grundig gjennomgang av kirkesamfunnets vedtekter. Hovedstyret bør innstille overfor landsmøtet at det nedsettes en komite som innen landsmøtet i 2021 ferdigstiller et helhetlig forslag til nye vedtekter for DNB. En grundig revidering av formålsparagrafen og eksklusjonsparagrafen bør inngå i denne gjennomgangen.

Skillebekk, 3. desember 2018.

Med ønske om alt godt,

Kenneth Fløistad Ellefsen

Kopi: Menighetsrådet i Bærum Baptistmenighet
v. menighetsrådsleder Mariann Eidberg